

DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VAMC (toliau – Centro) darbuotojų etikos kodekse (toliau-Etikos kodeksas) pateikiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kurių įsipareigoja laikytis visi darbuotojai.
2. Etikos kodeksas skiriamas tam, kad padėtų Centro mokytojams ir visiems kitiems darbuotojams spręsti neetiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime.
3. Mokytojų ir darbuotojų etinis suvokimas svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis, prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą Centro veikla.
4. Etikos kodeksas papildo mokytojų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Centro įstatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Mokytojų ir darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgsenys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarīgus bendradarbių vertinimus, pasireišķiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas, atlikdamas savo pareigas, vykdo pavedimus ir priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

II. ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Etikos kodekso tikslas - nubrėžti tolerancijos ribas Centro narių tarpusavio santykiuose, išryškinti akademinės etikos požiūriu vengtiną elgesį.
6. Esamus ir naujai priimtus darbuotojus skatinti laikytis ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

7. Padėti Centro bendruomenei vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus.
8. Pagrindinis Etikos kodekso uždavinys - neetiško elgesio prevencija.

III. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

9. Centro darbuotojai įsipareigoja:

- 9.1. aktyviai palaikyti priimtus Centro veiklos etikos reikalavimus, siekiant tinkamai atstovauti Centrą išorės gyvenime ir tinkamai reprezentuoti jo vardą Lietuvoje ir užsienyje.
 - 9.2. objektyviai vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant ir padedant vieni kitiems;
 - 9.3. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareiginėse instrukcijose numatytus reikalavimus;
 - 9.4. puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su Centro savivaldos tarybomis;
 - 9.5. vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams;
 - 9.6. atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklaustyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;
 - 9.7. tausoti ir atsakingai naudoti Centro turtą, materialinius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas siekiant Centro tikslų, vykdant uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus;
 - 9.8. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės pažangias, visuotinai pripažįstamas tradicijas.
10. Darbuotojų etiką pažeidžia:
- 10.1. ugdytinių, jų tėvų arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ir kt. veikloje;
 - 10.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;
 - 10.3. mokytojo nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio aptarime kolegų pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;
 - 10.4. kai pavišinama ar viešai aptarinėjama Centro nustatyta konfidenciali informacija, įskaitant informaciją apie kolegas.
11. Centro etikos komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu, turi teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti priimant nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.
12. Kiekvienas Centro narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų Centro darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

IV. UGDYMO(-SI) IR DARBO ETIKA

13. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, mokytojai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems.
14. Mokytojas privalo puoselėti emociškai saugią aplinką pamokose, mokinių atžvilgiu elgtis taktiškai.
15. Mokytojas privalo nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą ugdytinių ir kolegų nesąžiningumui. Ugdytinio žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti objektyvus, suderintas su ugdymo programa, priklausantis nuo žinių kokybės.
16. Tiesioginių ar netiesioginių paslaugų, nesusijusių su ugdymu, reikalavimas arba priėmimas iš ugdytinių tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis.
17. Primygtinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš ugdytinio, juo labiau, sieti tokio pobūdžio informacijos pateikimą su žinių įvertinimu.

18. Neteikti konfidencialios informacijos tretiesiems asmenims, jos aptarinėti su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos vaikui arba numatomos žalos kitiems).

19. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie ugdytinį be jo tėvų sutikimo kaip ugdymo ar tyrimo medžiagą.

20. Neleistina ir nekorektiška kritikuoti kolegos darbą ir sąmoningai menkinti dėl asmeninės konkurencijos.

V. ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

21. Būtina Etikos kodekso priėmimo sąlyga – viešas projekto svarstymas, jo priėmimas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

22. Centro bendruomenė įsipareigoja gerbti Etikos kodeksą ir rūpintis jo veiksmingumu.

23. Etikos kodekso vykdymo priežiūrą atlieka sudaryta etikos komisija, susidedanti iš 5 Centro darbuotojų, pagal direktoriaus įsakymą.

24. Etikos kodeksas negali numatyti visų vertybinių nuostatų, todėl etikos komisija, sprendama konkrečius pareiškimus dėl neetiško elgesio, Etikos kodekso nenumatytais atvejais turi spręsti ar konkretus poelgis suderinamas su Etikos kodekso pripažintomis vertybėmis.

25. Etikos kodeksas priimtas kaip Centro bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

26. Už Etikos kodekso pažeidimus, atsižvelgiant į jų sunkumą taikytinos moralinio poveikio priemonės (pvz. žodinė pastaba, įspėjimas).

27. Etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio Centro direktoriui priimant sprendimą dėl tolimesnio darbo santykio.

28. Etikos komisija savo darbą atlieka vadovaudamasi patvirtintu etikos komisijos darbo reglamentu.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Etikos kodeksas skelbiamas viešai – Centro tinklapyje.

30. Kiekvienas Centro darbuotojas privalo savo veikloje vadovautis šiuo Etikos kodeksu.

31. Etikos kodekso laikymąsi užtikrina Centro direktorius vadovaudamasis Etikos kodekso nuostatomis.

VAMC DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS apsvarstoma Centro struktūriniuose padaliniuose